

ТалМУнун Окумуштуулар
кеңешинде каралып,
жактырылды
Протокол № 8
« 29 » август 2024-ж.

БЕКТЕМИН
ТалМУнун ректору техн.и.д.,
профессор Ж.С. Шаршембиев
« 29 » август 2024-ж.

**Талас мамлекеттик университетинде ачык сабактарды,
мастер класстарды өткөрүү жөнүндө
ЖОБО**

1. Жалпы жоболор

Талас мамлекеттик университетинде (ТалМУ) ачык сабактарды, мастер класстарды өткөрүү жөнүндө жобо «Кыргыз Республикасынын Билим берүү жөнүндөгү мыйзамынын», багыттар жана адистиктер боюнча жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарттарынын негизинде иштелип чыкты.

Бул жобонун негизинде ТалМУдагы билим берүүнүн бардык баскычтарында бардык дисциплиналар боюнча ачык сабактар жана мастер класстар өткөрүлөт.

1.1. Ачык сабак, мастер класс окутуучу тарабынан атайын даярдалган усулдук ишти уюштуруунун формасы, позитивдүү жана инновациялык тажрыйбаны жайылтуунун каражаты болуп саналат. Ачык сабакты, мастер классты жогорку деңгээлдеги илимий-усулдук даярдыкка жетишүүгө умтулган педагог өткөрө алат. Ачык сабак сөзсүз түрдө кандайдыр бир жаңылыкка ээ болушу керек. Жаңылык окуу материалынын мазмунуна, изилдөө усулдугуна, ошондой эле сабактын структурасына тиешелүү болушу мүмкүн.

1.2. Ачык сабактарды, мастер класстарды өткөрүүнүн максаты - окутуунун эн жемиштүү усулдугун аныктоо жана аны университетте жайылтуу, ошондой эле окутуучуларга чыгармачыл өнүгүүгө түрткү берүү.

2. Ачык сабактарды, мастер класстарды өткөрүүнүн тартиби

2.1. Окуу жылынын башында ачык сабактарды, мастер класстарды өткөрүү графиги түзүлөт. Ачык сабактарды, мастер класстарды өткөрүү кафедранын жыйынында каралып, факультеттин окуу-усулдук кеңеши (ОУК) менен макулдашылып, факультеттин деканы тарабынан бекитилет.

2.2. Ачык сабак - окутуучунун педагогикалык тажрыйбасын, окутуучулук чеберчилигин баалоонун формасы. Ачык сабактын планы күн мурунтан түзүлүп, алдын ала кафедрада, секцияларда каралат жана бекитилет. Ачык сабак окуу программасындагы татаал же жаңыдан киргизилген темаларга карата уюштурулат. Ачык сабакта педагогикалык теория менен практиканын биримдиги, окутуунун жаңы технологияларын: алдыңкы методдорду, окутуунун салтка айланбаган формаларын кеңири колдонуу ишке ашырылат. Ачык сабак окутуучулар арасында алдыңкы педагогикалык тажрыйбаны жайылтуунун да ийкемдүү жолу болуп саналат. Ачык сабакка атайын чакырылган адамдардын катышуусу максатка ылайыктуу.

2.3. Ачык сабак өтүүдө окуу-тарбиялоо процессинин бардык талаптары сакталат. Сабак кадимки шарттарда, жалпы белгиленген узактыкта өткөрүлүшү керек. Студенттер

адатта сабак учурунда теманы канчалык өздөштүрсө, ачык сабак учурунда ошончолук билим алышы керек. Теманын жаңы усулдук ыкманы ачык көрсөтүүгө мүмкүндүк берген бөлүгүн гана түшүндүрүп, калганын өз алдынча изилдөө үчүн калтырууга жол берилбейт.

2.4. Мастер-класс - бул практикалык тажрыйбаны окутуучудан студенттерге өткөрүп берүүчү окуу процессинин формасы. Бул маселени чечүү боюнча теория түшүндүрүлүп, теорияны бекемдөө боюнча практикалык көнүгүүлөр берилип, сабак аяктагандан кийин кайра колдонууга болот. Эгерде иш-чараны өткөргөндөн кийин аудитория жаңы нерсени үйрөнбөсө, анда бул мастер-класс эмес – бул лекция, окуя, эл алдында сүйлөө же башка нерсе. Мастер-класстардын өзгөчөлүгү - алар устаттан чеберчиликке ээ болуу менен байланышкан.

2.5. Ачык сабак же мастер класс өтөөрдөн бир жума мурун бардык каалоочулар чакырылат. Бул үчүн окутуучу тарабынан алдын-ала түзүлгөн график боюнча кулактандыруулар илинет (чатка жөнөтүлөт): сабактын убактысы, орду жөнүндө жана факультеттин ОУКнин төрагасы (төрайымы) университеттин ОУКнин мүчөлөрүнө билдирет.

2.6. Бардык чакырылган окутуучулар педагогикалык тактыкты сактоого, сабактын жүрүшүнө кийлигишпөөгө, студенттердин катышуусунда ачык сабак өтүп жаткан окутуучунун ишине болгон мамилесин билдирбөөгө тийиш. Ачык сабакка же мастер класска катышкан окутуучулар ОУКте иштелип чыккан жана бекитилген белгилүү бир схема боюнча байкоо жүргүзүшү керек: (мисалы, сабакты өтүп жаткан окутуучунун сабактын максатына жетүүсү; окуу программасынын талаптарын кандай усулдук ыкмалар жана окутуунун каражаттары аркылуу ишке ашыруусу; студенттер менен биргелешкен иш-аракеттердин жыйынтыктары ж.б.). Ошондой эле алар сабакты талдоо барактарын толтурушат жана байкоолордун натыйжалары “Ачык сабакты өткөрүүнүн сапатын баалоо баракчасында” чагылдырылат, анда сабакты уюштуруунун деңгээли, анын мазмуну жана аны өткөрүүнүн методикасы бааланат.

Бул параметрлер сабакты өткөрүүнүн сапатын жыйынтыктоочу баалоодо чагылдырылууга тийиш, ал 3 баллдык шкала боюнча коюлат:

1-канааттандыарлык. Иш салыштырмалуу алгылыктуу деңгээлде жүрүп жатат. Айрым кемчиликтер бар.

2-жакшы. Иш жетиштүү деңгээлде жүрүп жатат. Кемчиликтер аз, маанисиз жана оңой оңдоого болот.

3-эң жакшы. Коюлган талаптарга дээрлик толугу менен жооп берет. Тажрыйбаны жайылтуу үчүн сунушталат. (Тиркеме 1).

3. Окуу сабактарынын негизги түрлөрү

3.1. Жаңы нерселерди өздөштүрүү сабагы: лекция, экскурсия, изилдөө иши, окуу жана эмгек практикуму.

3.2. Билимди бекемдөө сабагы: семинар, экскурсия, лабораториялык иш, маектешүү, консультация.

3.3. Билимди комплекстүү колдонуу сабагы: практикум, лабораториялык иш, семинар ж.б.

3.4. Билимдерди системалаштыруу жана жалпылоо сабагы: семинар, конференция, тегерек стол ж.б.

3.5. Билимдерин текшерүү, баалоо жана билим коррекциялоо сабагы: текшерүү иш, зачет, коллоквиум, билимди карап чыгуу ж. б.

Ачык сабакты же мастер классты өткөрүү үчүн окутуунун каалагандай формасы боюнча каалагандай окуу сабагынын түрүн тандоого болот.

4. Ачык сабакты талкуулоо жана талдоо

Ачык сабактан кийин түздөн-түз аны талкуулоо жүргүзүлөт жана протокол түзүлөт. Талкуунун жүрүшүндө сабактын жакшы жактары, окутуу методикасын өркүндөтүү боюнча сунуштар, сын-пикирлер белгиленет. Талкуу төмөнкү ырааттуулукта жүргүзүлүшү керек:

- сабакты өткөргөн окутуучу;
- чакырылган окутуучулар;
- университеттин ОУКнин мүчөлөрү;
- сабакты өткөргөн окутуучу.

Алгач сөз ачык сабак өткөн окутуучуга берилет. Ал сабактын максаттарын так ачып, методдорду жана каражаттарды тандоону, аларды колдонуунун сапатын негиздеп, сабакты өткөрүү жана тандалган материалдын мазмуну боюнча пикирлерин билдириши керек. Ачык сабак өткөн окутуучунун сүйлөгөн сөзү катышуучуларга анын педагогикалык ниетин, ал колдонгон методдордун жана ыкмалардын өзгөчөлүктөрүн, анын иштөө тутумунун негизин түзгөн алдыңкы идеяларды түшүнүүгө жардам бериши керек.

Ачык сабакка же мастер класска катышкан окутуучулар сабактын артыкчылыктарын жана кемчиликтерин деталдуу талдап, сабакты илимий-методикалык көз караштан баалоого, окутуунун, тарбиялоонун жана өнүктүрүүнүн коюлган максаттарына жетүүгө, мультимедиа каражаттарын, көрсөтмө куралдарды, дидактикалык материалдарды ж. б. пайдалануунун натыйжалуулугуна көңүл бурушу керек.

Талкуунун жүрүшүндө, иштин системасын жакшыртуу боюнча сунуштарды уюштуруу жана мазмуну боюнча кетирилген кемчиликтерди, каталарды белгилей кетүү керек. Жыйынтыгында ТалМУнун ОУК мүчөсүнө сөз берилет. Ал талкууну жыйынтыктап жатып, катышуучулар эмнени көз жадымда калтырганын белгилеп, окутуучунун илимий даярдыгынын деңгээлине, сабакта колдонулган ыкмаларга жана усулдарга баа берип, ачык сабактын алдыга коюлган максатын ачуунун тереңдигин белгилейт. (Тиркеме 1). 1-тиркемени мастер класс өткөн учурда дагы колдонсо болот.

Талкуу учурунда катышуучу сабакты талдоо боюнча усулдук көрсөтмөлөргө таяна алат (Тиркеме 2).

Катышкандардын сөзүнөн кийин сөз кайрадан ачык сабак өткөргөн окутуучуга берилет. Ал сын-пикирлерди кандай кабыл алганын, эмне менен макул эместигин жана эмне үчүн экендигин негиздеп өз көз карашын белгилейт.

Талкуунун жыйынтыгы боюнча ТалМУда окуу-тарбия процессин жакшыртуу боюнча иш-чаралар иштелип чыгат.

Ачык сабак өткөн окутуучу тиешелүү баллы коюлган ТалМУнун ОУКнин протоколунун көчүрмөсүн ала алат, ал ТалМУнун ПОЖдун рейтингдик баалоосунда эске алынат.

Ачык сабакты өткөрүүнүн сапатын баалоо баракчасы

Окутуучу (аты-жөнү, илимий даражасы, наамы, кызматы) _____

Ачык сабактын темасы _____

Факультет, адистиги, курсу, тайпасы _____

Өткөрүү мөөнөтү _____

№	Ачык сабактарга коюлган талаптардын аталышы	Балл өлчөмү	Коюлган балл
Уюштуруу бөлүгү			
1.	Дисциплинанын бекитилген ОМКнын болушу	3	
2.	Сабактын тематикалык план менен дал келиши	3	
Окуу материалынын мазмуну			
3.	Ачык сабак үчүн окутуучу тарабынан материалды туура тандалышы, материалды баяндоого илимий мамилеси	3	
4.	Теориянын практика менен байланышы (билимдин практикалык маанисин ачуу, билимди практикада колдонууга үйрөтүү)	3	
5.	Курс боюнча өздүк иштелмелерин колдонуу	3	
6.	Предмет ичиндеги жана предмет аралык байланыштар	3	
Сабакты өткөрүү усулдугу			
7.	Усулдардын сабактын мазмунуна дал келиши	3	
8.	Жаңы материалды берүүнүн ыкмалары	3	
9.	Студенттердин активдүүлүгү жана жигердүүлүгү	3	
10.	Сабактын жүрүшүндө интерактивдүү формаларды жана маалыматтык технологияларды колдонуусу	3	
Сабакты жыйынтыктоо			
11.	Коюлган максаттарга жетүү	3	
12.	Сабактардын тышкы жана ички регламенттерин сактоо (окуу сабагынын башталышы, аягы, бөлүмдөрү)	3	
13.	Үй тапшырмасынын түрү	3	
	Жалпы баллы:	39	

Катышкан окутуучунун аты-жөнү _____

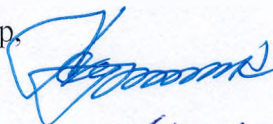
/ /
колу

Ачык сабакты талдоо боюнча усулдук сунуштар

1. Ачык сабактын планынын сапаты. Сабактын структуралык элементтерине убакыт бөлүштүрүүнүн рационалдуулугу
2. Сабактын мазмунунун планына ылайык болушу. Изилденип жаткан бир суроодон экинчисине, сабактын бир структуралык элементинен экинчисине өтүү логикасы
3. Студенттердин иш-аракеттерин күчөтүү усулдары жана жолдору. Сабактын ар кандай этаптарында студенттердин активдүүлүгүн көрсөтүүсү
4. Студенттердин өз алдынча ишинин түрлөрү жана алардын натыйжалуулугу
5. "Окутуучу-студенттер" сабагынын микроклиматы (кайтарым байланыш). Окутуучунун сүйлөө маданияты жана техникасы. Ачык сабак учурундагы тартип. Студенттердин курактык жана жеке өзгөчөлүктөрүн эске алуу. Ачык сабакта студенттердин иш-аракеттерин башкаруу ыкмалары жана алардын натыйжалуулугу.
6. Окутуучунун иштөө стили. Окутуунун негизги принциптерин ишке ашыруу.
7. Колдонулган окутуу методдору
8. Сабактын структурасынын рационалдуулугу. Окутуучунун окуу материалын билүүсү жана жалпы эрудициясы. Педагогикалык жана усулдук чеберчилигинин деңгээли.
9. Студенттердин иштерин текшерүү формалары жана алардын натыйжалуулугу .
10. Ачык сабактын кесиптик багытталышы. Окутуучунун тарабынан колдонулган инновациялар
11. Сабактын тарбиялык багытталышы
12. Каттышып жаткан окутуучу жеке өзүнө эмнени кабыл алды? Окуу процессине жайылтуу жана киргизүү үчүн эмнелерди сунуштоого болот?
13. Окутуучуга сунуштар жана кеңештер.

МАКУЛДАШЫЛДЫ:

ОИ иштери боюнча проректор,
ОУКнин төрагасы

Сурапов А.К.

Окуу бөлүмүнүн башчысы

Нукешов С.Т.